

*Naturalisatie van Box, Jean Léon
en 19 anderen*

MEMORIE VAN TOELICHTING

Nr. 3

Onder verwijzing voor het overige naar de ingewonnen ambtsberichten¹⁾ ten aanzien van de verzoeken om naturalisatie van Jean Léon Box en 19 anderen, moge de ondergetekende het volgende aantekenen.

De in artikel 1, onder 1, 7 en 10 voorgedragen zijn oud-Nederlanders, die ingevolge artikel 7, onder 5°, van de wet op het Nederlanderschap en het ingezetenschap (*Stb.* 1892, 268), hun Nederlandse nationaliteit hebben verloren door tien achtervolgende jaren woonplaats te hebben gehad buiten Nederlands grondgebied. Zij hadden door gebruik te maken van de daartoe bij evengenoemd artikel 7 aangewezen weg, verlies van Nederlanderschap kunnen voorkomen. Ofschoon zij dit middel niet hebben aangewend, blijken zij op het bezit van de Nederlandse nationaliteit prijs te stellen. Op grond van de verkregen inlichtingen bestaat er voldoende aanleiding om deze verzoekers in het Nederlanderschap te herstellen.

Ten aanzien van de overigen moge het volgende worden opgemerkt.

De Indonesische verzoeker Edwald Rudolf Ferdinand de Haay, genoemd in artikel 1, onder 2 werd in 1926 te Semarang (Indonesië) geboren. Sedert 23 mei 1960 verblijft hij in Nederlands-Nieuw-Guinea. Deze oud-Niederlander opteerde in 1951 voor de Indonesische nationaliteit. Als vakman I bij de Residentie Waterstaatsdienst te Manokwari voorziet hij in het onderhoud van zich en zijn gezin.

In artikel 1, onder 3, wordt voorgedragen de Duitse verzoeker Josef Henneboel, geboren te Berge (Duitsland) in 1909. Adressant maakte van 1939 tot 1945 deel uit van de Duitse weermacht en diende van 1942 tot 1945 hier te lande bij de z.g. Grüne Polizei. In 1946 kwam hij naar Nederland teneinde materiaal te verzamelen ter staving van zijn goede houding ten opzichte van de Nederlandse bevolking gedurende zijn diensttijd bij genoemd onderdeel. Hij is daarin naar het oordeel van de ondergetekende genoegzaam geslaagd. Immers, ondanks het feit, dat hij lid was van de uitermate ongunstig bekend staande Ordnungspolizei, is gebleken, dat vele Nederlanders in de oorlogsjaren hun vrijheid en mogelijk zelfs hun leven aan hem te danken hebben. Vele malen heeft hij gewaarschuwd voor te houden razzia's; gearresteerde personen heeft hij de vrijheid kunnen hergeven. Vast is komen te staan, dat deze handelingen belangeloos zijn gedaan en dat hij tijdens de oorlog nimmer enig persoonlijk voordeel daarvan heeft genoten. Verzoeker, die sedert 1950 in Nederland verblijft, huwde in 1957 met een Nederlandse vrouw en kan als ingeburgerd worden beschouwd. Als winkelier verdient hij het brood voor zich en zijn gezin.

De ondergetekende is van mening, dat op deze verzoeker — alsook op de verzoeker, genoemd in artikel 2, onder 6 — van toepassing is het gestelde in de Nota naar aanleiding van het Verslag inzake het wetsontwerp tot naturalisatie van Braun, Franz Joseph Heinrich en 31 anderen (*Zitting* 1961—1962 — 6291).

Tsoi Kiem Hong, de Chinese verzoekster genoemd in artikel 1 onder 4, werd in 1895 in Kanton (China) geboren. Behou-

dens een onderbreking van 6 augustus 1956 tot 6 november 1957, wegens bezoek aan haar familie in Hongkong en New-York, verblijft zij sinds maart 1928 in het Koninkrijk. Zij is weduwe van Tjin Tai Tjong. Twee harer kinderen, beiden woonachtig in Nederland, bezitten reeds de Nederlandse nationaliteit. Zij leeft van de opbrengst van haar vermogen.

De Duitse verzoeker Herman Ludwig, genoemd in artikel 1, onder 5, werd in 1937 te Heerlen geboren; zijn vader overleed in 1944. Zijn van origine Nederlandse moeder, herkreeg het Nederlanderschap. Verzoeker verblijft sedert zijn geboorte in Nederland. Als metselaar voorziet hij in het onderhoud van zich en zijn Nederlandse echtgenote.

De in artikel 1, onder 6, voorgedragen Indonesische verzoeker Alexander Frederik George Nio, werd in 1927 te Watampone (Indonesië) geboren. Ter voltooiing van zijn studie kwam hij in september 1948 naar Nederland. Als laborant heeft hij genoegzame inkomsten voor het onderhoud van zich en zijn gezin. Zijn echtgenote is van Nederlandse origine.

De Hongaarse verzoeker Antal Ferenc Richter, genoemd in artikel 1, onder 8, werd in 1905 te Mecsekzabolcs (Hongarije) geboren. Sedert januari 1930 woont hij in Nederland. Hij is als mijnwerker gepensioneerd. De in artikel 1, onder 9 voorgedragene is een zoon van adressant. Deze zoon, die te Heerlen is geboren, is als tandtechnicus werkzaam.

De in artikel 1, onder 11, voorgedragen Indonesische verzoekster Hong Nio Tan, is van Chinese afkomst. Zij kwam in 1948 op kosten van haar ouders voor studiedoeleinden naar Nederland. In 1961 slaagde zij aan de Rijksuniversiteit te Leiden voor het doctoraal examen in de wis- en natuurkunde. Het verblijf van adressante in Nederland is onderbroken geweest door een bezoek aan Indonesië van september 1951 tot juni 1952 in verband met familieomstandigheden. Verzoekster is als wetenschappelijk assistente werkzaam.

De in artikel 1, onder 12, voorgedragen Indonesische verzoeker Ping Tjioe Tjoa werd in 1924 in Semarang (Indonesië) geboren uit Chinese ouders. Hij woont sedert 20 augustus 1949 in ons land en huwde alhier in 1955. In juni 1960 behaalde hij het artsdiploma. Verzoeker is thans als controlerend geneesheer werkzaam.

De in artikel 2 voorgedragen worden voor kosteloze naturalisatie in aanmerking gebracht; de verzoekers afkomstig uit Indonesië omdat zij ten gevolge van de gewijzigde staatkundige verhoudingen de Nederlandse nationaliteit buiten hun wil hebben verloren; de overige verzoekers omdat de door hen aan den lande of de geallieerde oorlogvoering bewezen diensten daartoe aanleiding geven.

De verzoekster Suzanna Maria Anakotta, voorgedragen in artikel 2, onder 1, werd in 1889 te Pati (Indonesië) geboren. Zij verblijft sedert 1951 in ons land. Haar echtgenoot Pieter Joseph Frans overleed in 1957 te Marum. Adressante is van Ambonese afkomst. Zij geniet een A.O.W.-uitkering met daarnaast een steunuitkering van f 21,— per week.

Alexander Bolang, genoemd in artikel 2, onder 2, geboren in 1923 te Djember (Indonesië) is van Menadonese herkomst. Hij vestigde zich in 1950 op Nederlands-Nieuw-Guinea en is thans aldaar werkzaam als magazijnbediende bij de dienst van Financiën.

¹⁾ De ingewonnen ambtsberichten zijn met de overige bij deze memorie van toelichting overgelegde stukken nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

In artikel 2, onder 3, wordt voorgedragen de persoon, bekend als Louis Otto Driessen. Deze werd in 1929 te Djokjakarta (Indonesië) geboren. Omtrent verzoekers afstamming bestaat onzekerheid, in verband waarmee het raadzaam voorkomt zijn nationaliteit door naturalisatie buiten twijfel te stellen, terwijl van de gelegenheid gebruik wordt gemaakt aan de verzoeker bij de wet de namen te verlenen waaronder hij bekend staat. Sedert 1949 verblijft hij in Nederlands-Nieuw-Guinea. Als opnemer I bij de afdeling Kadaster en Kartering van de Dienst van Openbare Werken voorziet hij in zijn onderhoud.

De Poolse verzoeker Bronislaw Grecyna, genoemd in artikel 2, onder 4, werd in 1919 te Baszuki (Polen) geboren. In 1942 trad hij vrijwillig in dienst bij het Poolse — onder geallieerd commando staande — vrijheidsleger, waarin hij daadwerkelijk aan de strijd in West-Europa deel nam. Als mijnwerker heeft hij genoegzame inkomsten voor zich en zijn gezin. Hij verblijft sedert 1946 in ons land.

De in artikel 2, onder 5, voorgedragen verzoeker genaamd Peter Krausz is van Indonesische nationaliteit. Van oorsprong bezat zijn vader de Hongaarse en zijn moeder de Nederlandse nationaliteit. Adressant verblijft met zijn moeder sedert 1946 in ons land. Laatstgenoemde herkreeg haar Nederlandse nationaliteit door het doen van de kennisgeving als bedoeld in artikel 8 van de wet op het Nederlanderschap. Verzoeker studeert medicijnen aan de universiteit te Amsterdam; hij is in het genot van een studiebeurs. Bovendien is hij als student-assistent werkzaam bij het anatomisch laboratorium van de universiteit te Amsterdam.

De Poolse verzoeker, genoemd in artikel 2, onder 6, werd in 1925 in Badecz (Polen) geboren. Na de overrompeling van zijn geboorteland door de Duitsers werd hij op 18-jarige leeftijd gedwongen in Duitse militaire dienst te treden. Hij werd

met zijn onderdeel geplaatst in Frankrijk en zag tijdens de invasie in 1944 kans over te lopen naar de geallieerden. Kort daarop tradt hij in dienst van het Poolse leger onder geallieerd commando. Hij nam deel aan de bevrijding van onder meer Zeeuws-Vlaanderen. In 1946 keerde hij vanuit Duitsland — alwaar hij gedemobiliseerd werd — terug naar Nederland. Sedertdien woont hij onafgebroken in Nederland. In 1948 huwde hij een Nederlandse vrouw. Mede door dit huwelijk is hij geheel opgenomen in onze samenleving. Hij is textielverver en verdient aldus het brood voor zich en de zijnen.

Daan Rudolf Sahetapy, de verzoeker genoemd in artikel 2, onder 7, werd in 1934 te Gombong (Indonesië) geboren. Deze Indonesische verzoeker is van Ambonese afkomst. Sedert 1950 is hij in Nederlands-Nieuw-Guinea gevestigd. Als chauffeur bij de Gouvernements-autobusdienst voorziet hij in z'n onderhoud.

De in artikel 2, onder 8, genoemde Adelheid Hermina Beatrix Sakul werd in 1908 te Tondano (Indonesië) geboren. Zij verblijft sedert 18 april 1960 in Nederland en is werkzaam als typiste. Verzoekster geniet tevens pensioen. De ondergetekende meent dat er in dit geval aanleiding bestaat tot naturalisatie met afwijking van het wettelijk vereiste inzake de verblijfstermijn.

Met uitzondering van de Hongaarse verzoekers, genoemd in artikel 1, onder 8 en 9 en de Poolse verzoeker genoemd in artikel 2, onder 4, geldt ten aanzien van allen dat zij, hetzij omdat zij thans geen nationaliteit bezitten, hetzij omdat zij door de voorgestelde naturalisatie hun nationaliteit zullen verliezen, niet een dubbele nationaliteit zullen hebben.

De Minister van Justitie,

A. C. W. BEERMAN.